

ТАНИЛЦУУЛГА

/Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хуулийн төслийн талаар/

Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хууль нь 1994 онд батлагдсан ба зэвсэгт хүчин, хилийн ба дотоодын цэрэг, тагнуул, төрийн тусгай хамгаалалт, цагдаа, шүүхийн шинжилгээний болон авлигатай тэмцэх, онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн болон шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын генерал, офицер, ахлагч, түрүүч, байлдагч, цэрэг, цагдаагийн сургуулийн сонсогч /энэ хуульд цаашид "цэргийн алба хаагч" гэх/ нарт тэтгэвэр, тэтгэмж тогтоож, олгохтой холбоотой олон салбарын алба хаагчдын нийгмийн хамгаалал, эрх зүйн байдалтай холбогдох харилцааг зохицуулах хууль болохын хувьд цаг үеийн шаардлагаар нийт 23 удаа нэмэлт, өөрчлөлт орсон байна.

Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны "Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл батлах тухай" 12 дугаар тогтоол, "Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын тухай" 75 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангах арга хэмжээний хүрээнд Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл, түүний үзэл баримтлалыг Хууль тогтоомжийн хэрэгцээ, шаардлагыг урьдчилан тандан судлах аргачлалын 2.1-т заасан үе шатны дагуу гүйцэтгэж, тус хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг боловсрууллаа.

Хуулийн төслийг боловсруулах хууль эрх зүйн үндэслэлд Улсын Их Хурлын 2015 оны 85 дугаар тогтоолоор баталсан "Монгол Улсын батлан хамгаалах бодлогын үндэс" баримт бичигт 5.6 дахь хэсэгт "Цэргийн алба хаагч, цэргийн анги, байгууллагад гэрээгээр ажиллагсдын алба хаах нөхцөлийг бүрдүүлэх, нийгмийн баталгааг хангах эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно" гэж, Монгол Улсын батлан хамгаалах тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.3-т "цэргийн алба хаагчийн нийгмийн хамгаалал, эрх зүйн байдлыг албаны онцлогт нь тохируулж тогтоох" гэж, мөн хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.3.4-д "батлан хамгаалахын хүний нөөцийн бодлогыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх, цэргийн алба хаагч, түүний гэр бүл, бэлтгэл болон чөлөөнд байгаа офицер, ахлагчийн нийгмийн хамгаалал, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах" гэсэн эрх зүйн зохицуулалтын хүрээнд хэрэгцээ, шаардлага тодорхойлогдож байна.

Мөн Улсын Их Хурлын Хүний эрхийн дэд хорооны 2021 оны 02 дугаар тогтоолоор цэргийн албаны үйл ажиллагаанд баримталдаг салбарын хууль тогтоомжуудад хяналт шинжилгээ, хэрэгжилтийн үр дагаварт үнэлгээ хийх талаар заасны дагуу Батлан хамгаалах яам нь Хууль зүйн Үндэсний хүрээлэнтэй гэрээг байгуулж, Батлан хамгаалах тухай, Зэвсэгт хүчний тухай, Цэргийн албаны тухай, Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай, Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулиудад хяналт шинжилгээ, хэрэгжилтийн үр дагаварт үнэлгээ хийлгэж холбогдох тайланд Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хууль дахь эрх зүйн харилцааны зарим эрх зүйн зохицуулалтыг хуульд өөрчлөлт оруулах замаар боловсронгуй болгох зөвлөмжийг ирүүлсэн байна.

Хуулийн төслийг боловсруулах практик хэрэгцээ шаардлагын хувьд Цэргийн албаны тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.5, 11 дүгээр зүйлийн 11.4, 11.5 дэх хэсэг, заасан алба хаах зохицуулалттай холбоотойгоор цэргийн алба хаагч нь

Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн цэргийн алба хаасны тэтгэвэр тогтоолгох эрх зүйн үндэслэл бүрдэх ба хуулийн хэрэгжилтийн талаар дүн шинжилгээ хийж, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамтай энэ талаар харилцан санал солилцоход хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар асуудлыг шийдвэрлэх нь оновчтой гэж үзсэн болно. Тухайлбал:

Тус хуулийн үйлчлэх хүрээнд хамаарах төрийн цэргийн болон бусад байгууллагын алба хаагчийн алба хаах насны дээд хязгаар нь дунджаар 47-57 насны хооронд цэргийн алба хаасны тэтгэвэр тогтоолгож байгаа хэдий ч Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсэгт “Цэргийн алба хаагч, түүнчлэн дайчилгаатай сургууль цугларалтад оролцож байгаа цэргийн үүрэгтэн нас барахад түүний оршуулгад зориулан нас барагчийн ар гэрт олгох тэтгэмж олгоно.” гэсэн эрх зүйн зохицуулалтад цэргийн тэтгэвэр тогтоолгосон иргэн хамаарахгүй байгаагаас ямар нэгэн шалтгаанаар нас барсан тохиолдолд түүнд нийгмийн халамжаас оршуулгын тэтгэмжийг олгохгүй байгаа нь энэ төрлийн эрх зүйн зохицуулалтгүй байгаагаар шууд холбоотой юм.

Эмэгтэй цэргийн алба хаагч ахлагч болон офицерын албыг цэргийн цол харгалзахгүйгээр 47 нас хүртэл хаахаар Цэргийн албаны тухай болон Цагдаагийн албаны тухай хуулиудад нийтлэг байдлаар хуульчилсантай холбогдуулан эмэгтэй цэргийн алба хаагчийн хувьд жирэмсэн болон хүүхэд асрах чөлөөтэй байх хугацааг цэргийн алба хаасан ажилласан жилд оруулан тооцох талаар эрх зүйн зохицуулалт хангалтгүй байгааг хуульд нарийвчлан тусгах хэрэгцээ шаардлага байгаа болно.

Мөн Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт 10 доошгүй жил цэргийн алба хаагаад орон тоо, зохион байгуулалтын өөрчлөлт, биеийн эрүүл мэндээр, түүнчлэн цэргийн алба хаах нас хэтэрч халагдсан тохиолдолд хувь тэнцүүлэн тэтгэвэр авах эрх үүсэхээр хуульчилсан боловч, нэг удаагийн тэтгэмж олгохтой холбогдсон тус хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт “Цэргийн алба хаагч орон тоо, зохион байгуулалтын өөрчлөлт, биеийн эрүүл мэндээр, түүнчлэн цэргийн алба хаах нас хэтэрч халагдвал түүнд 18 сарын цалин хөлстэй тэнцэх хэмжээний тэтгэмжийг нэг удаа олгоно.” гэж заасан зохицуулалтын хүрээнд хуулийн 8.2-т заасан хугацааг тодорхой зааж өгөөгүйгээс хуулийг нэг мөр ойлгож, хэрэглэх боломжийг бүрдүүлэх ажлын хүрээнд нарийвчлан тусгах шаардлага бий болсон.

Монгол Улсын Их Хурлын Хүний эрхийн дэд хорооны 2021 оны 02 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангах арга хэмжээний хүрээнд Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаварт Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн Хууль зүйн судалгааны төвөөр судалгаа хийлгүүлээ. Уг судалгааны тайлангаас гарсан зөвлөмж болон холбогдох саналыг авч, хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар эрх зүйн харилцааг боловсронгуй болгох үндэслэл байгаа болно.

Иймд дээрх хууль, эрх зүйн болон практик хэрэгцээ шаардлагын дагуу Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг боловсрууллаа.

БАТЛАН ХАМГААЛАХ ЯАМ

**БАТЛАВ.
БАТЛАН ХАМГААЛАХЫН
САЙД**

**БАТЛАВ.
ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД
ХЭРГИЙН САЙД**

Г.САЙХАНБАЯР

Х.НЯМБААТАР

**ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИЙН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН
ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ**

Нэг.Хуулийн төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хууль нь 1994 онд батлагдсан ба зэвсэгт хүчин, хилийн ба дотоодын цэрэг, тагнуул, төрийн тусгай хамгаалалт, цагдаа, шүүхийн шинжилгээний болон авлигатай тэмцэх, онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн болон шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын генерал, офицер, ахлагч, түрүүч, байлдагч, цэрэг, цагдаагийн сургуулийн сонсогч /энэ хуульд цаашид "цэргийн алба хаагч" гэх/ нарт тэтгэвэр, тэтгэмж тогтоож, олгохтой холбоотой олон салбарын алба хаагчдын нийгмийн хамгаалал, эрх зүйн байдалтай холбогдох харилцааг зохицуулах хууль болохын хувьд цаг үеийн шаардлагаар нийт 23 удаа нэмэлт, өөрчлөлт орсон байна.

Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хуулийн хэрэгцээ, шаардлагыг Хууль тогтоомжийн хэрэгцээ, шаардлагыг урьдчилан тандан судлах аргачлалын /цаашид Аргачлал гэх/ 1.3-т заасан хүрээнд хамаарахгүй тул урьдчилан тандан судлах ажиллагааг Аргачлалын 2.1-т заасан үе шатны дагуу гүйцэтгэж, тус хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг боловсрууллаа.

1.1.Хууль зүйн үндэслэл, шаардлага

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван нэгдүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт “Монгол Улс өөрийгөө хамгаалах зэвсэгт хүчинтэй байна. Зэвсэгт хүчний бүтэц, зохион байгуулалт, түүнд алба хаах журмыг хуулиар тогтооно.” гэж;

Мөн Улсын Их Хурлын 2015 оны 85 дугаар тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын батлан хамгаалах бодлогын үндэс” баримт бичигт 5.6 дахь хэсэгт “Цэргийн алба хаагч, цэргийн анги, байгууллагад гэрээгээр ажиллагсдын алба хаах нөхцөлийг бүрдүүлэх, нийгмийн баталгааг хангах эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно” гэж,

Монгол Улсын батлан хамгаалах тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.3-т “цэргийн алба хаагчийн нийгмийн хамгаалал, эрх зүйн байдлыг албаны онцлогт нь тохируулж тогтоох” гэж, мөн хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.3.4-д “батлан хамгаалахын хүний нөөцийн бодлогыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх, цэргийн алба хаагч, түүний гэр бүл, бэлтгэл болон чөлөөнд байгаа офицер, ахлагчийн нийгмийн хамгаалал, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах” гэж тус тус заасантай нийцүүлэн Цэргийн алба тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт

оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулах эрх зүйн хэрэгцээ, шаардлага тодорхойлогдож байна.

Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 1 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 12 дугаар тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл” баримт бичигт батлан хамгаалах чиглэлээр Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулахаар тусгасан ба Ахмад настны тухай хуульд заасан нийгмийн баталгаагаар хангагдах, цэргийн тэтгэвэр авагч нас барсан тохиолдолд түүний ар гэрт оршуулгын тэтгэмж олгохтой холбоотой эрх зүйн зохицуулалтыг тусгахаар заасан.

Мөн Улсын Их Хурлын Хүний эрхийн дэд хорооны 2021 оны 02 дугаар тогтоолоор цэргийн албаны үйл ажиллагаанд баримталдаг салбарын хууль тогтоомжуудад хяналт шинжилгээ, хэрэгжилтийн үр дагаварт үнэлгээ хийх талаар заасны дагуу Батлан хамгаалах яам нь Хууль зүйн Үндэсний хүрээлэнтэй гэрээг байгуулж, Батлан хамгаалах тухай, Зэвсэгт хүчний тухай, Цэргийн албаны тухай, Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай, Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулиудад хяналт шинжилгээ, хэрэгжилтийн үр дагаварт үнэлгээ хийлгэж холбогдох тайланд Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хууль дахь эрх зүйн харилцааны зарим эрх зүйн зохицуулалтыг хуульд өөрчлөлт оруулах замаар боловсронгуй болгох зөвлөмжийг ирүүлсэн байна.

1.2.Практик үндэслэл, шаардлага

Цэргийн албаны тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.5, 11 дүгээр зүйлийн 11.4, 11.5 дэх хэсэг, заасан алба хаах зохицуулалттай холбоотойгоор цэргийн алба хаагч нь Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн цэргийн алба хаасны тэтгэвэр тогтоолгох эрх зүйн үндэслэл бүрдэх ба хуулийн хэрэгжилтийн талаар дүн шинжилгээ хийж, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамтай энэ талаар харилцан санал солилцоход хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар асуудлыг шийдвэрлэх нь оновчтой гэж үзсэн болно. Тухайлбал:

Тус хуулийн үйлчлэх хүрээнд хамаарах төрийн цэргийн болон бусад байгууллагын алба хаагч нь Цэргийн албаны тухай хуульд заасны дагуу алба хаагч нь ахлагчийн албыг 47 нас хүртэл, офицерын албыг цолны ангиллын дагуу дунд офицер 47 нас хүртэл, ахлах офицер 52 нас хүртэл, дээд офицер 57 нас хүртэл хаахаар заасан ба эмэгтэйчүүд офицерын албыг цэргийн цол харгалзахгүйгээр 47 нас хүртэл хаах эрх зүйн зохицуулалттай бол Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 91 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт цагдаагийн алба хаагч насны дээд хязгаар нь цагдаагийн бага цолтой алба хаагч 47 нас, цагдаагийн дунд цолтой алба хаагч 52 нас, цагдаагийн ахлах цолтой алба хаагч 55 нас, цагдаагийн дээд цолтой алба хаагч 57 нас, эмэгтэйчүүд цагдаагийн албыг цол харгалзахгүйгээр 47 нас хүртэл хаах эрх зүйн зохицуулалт үйлчилж, дунджаар алба хаагч нь 47-57 насны хооронд цэргийн алба хаасны тэтгэвэр тогтоолгож байгаа хэдий ч Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1 дэх хэсгийн хуулийн үйлчлэлд 60, түүнээс дээш настай эрэгтэй, 55, түүнээс дээш настай эмэгтэй хамаарах насны шаардлагыг хангахгүйгээс шалтгаалан ахмад настны хөгжил, оролцоог хангах чиглэлээр хэрэгжүүлэх төрийн бодлогын гадна орхигдож байна. Өөрөөр хэлбэл, Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсэгт “Цэргийн алба хаагч, түүнчлэн дайчилгаатай сургууль цугларалтад оролцож байгаа цэргийн үүрэгтэн нас барахад түүний оршуулгад зориулан нас барагчийн ар гэрт олгох тэтгэмж олгоно.” гэж заасан ба харин цэргийн тэтгэвэр тогтоолгосон иргэн Ахмад настны тухай хуулийн үйлчлэлд хамаарахгүй байгаагаас

ямар нэгэн шалтгаанаар нас барсан тохиолдолд түүнд нийгмийн халамжаас оршуулгын тэтгэмжийг олгохгүй байгаа нь энэ төрлийн эрх зүйн зохицуулалтгүй байгаатай шууд холбоотой юм.

Эмэгтэй цэргийн алба хаагч ахлагч болон офицерын албыг цэргийн цол харгалзахгүйгээр 47 нас хүртэл хаахаар Цэргийн албаны тухай хуульд нийтлэг байдлаар хуульчилсантай холбогдуулан эмэгтэй цэргийн алба хаагчийн хувьд жирэмсэн болон хүүхэд асрах чөлөөтэй байх хугацааг цэргийн алба хаасан ажилласан жилд оруулан тооцох талаар эрх зүйн зохицуулалт хангалтгүй байгааг хуульд нарийвчлан тусгах хэрэгцээ шаардлага байгаа болно.

Мөн Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт 10 доошгүй жил цэргийн алба хаагаад орон тоо, зохион байгуулалтын өөрчлөлт, биеийн эрүүл мэндээр, түүнчлэн цэргийн алба хаах нас хэтэрч халагдсан тохиолдолд хувь тэнцүүлэн тэтгэвэр авах эрх үүсэхээр хуульчилсан боловч, нэг удаагийн тэтгэмж олгохтой холбогдсон тус хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт “Цэргийн алба хаагч орон тоо, зохион байгуулалтын өөрчлөлт, биеийн эрүүл мэндээр, түүнчлэн цэргийн алба хаах нас хэтэрч халагдвал түүнд 18 сарын цалин хөлстэй тэнцэх хэмжээний тэтгэмжийг нэг удаа олгоно.” гэж заасан зохицуулалтын хүрээнд хуулийн 8.2-т заасан хугацааг тодорхой зааж өгөөгүйгээс хуулийг нэг мөр ойлгож, хэрэглэх боломжийг бүрдүүлэх ажлын хүрээнд нарийвчлан тусгах шаардлага бий болсон.

Мөн Монгол Улсын Их Хурлын Хүний эрхийн дэд хорооны 2021 оны 02 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангах арга хэмжээний хүрээнд Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаварт Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн Хууль зүйн судалгааны төвөөр судалгаа хийлгүүлээ. Уг судалгааны тайлангаас гарсан зөвлөмж болон холбогдох саналыг авч, хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар эрх зүйн харилцааг боловсронгуй болгох үндэслэл байгаа болно.

Иймд Улсын Их хурлын 2015 оны 85 дугаар тогтоолоор баталсан Монгол Улсын батлан хамгаалах бодлогын үндэс баримт бичгийн 5.6-д “Цэргийн алба хаагч, цэргийн анги, байгууллагад гэрээгээр ажиллагсдын алба хаах нөхцөлийг бүрдүүлэх, нийгмийн баталгааг хангах эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно”, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 4.6.9-д “Цэргийн хугацаат болон гэрээт алба хаагчдын алба хаах хугацаанд амьдрах, ажиллах нөхцөлийг сайжруулна.” гэж заасан зорилтын хүрээнд Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах шаардлага үүсэж, эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох үүднээс хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг боловсрууллаа.

Хоёр.Хуулийн төслийн ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээний талаар

Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслөөр цэргийн тэтгэвэр авагч нас барсан тохиолдолд оршуулгын тэтгэмжийг олгох, эмэгтэй цэргийн алба хаагчийн хувьд жирэмсэн болон хүүхэд асрах чөлөөтэй байх хугацааг цэргийн алба хаасан хугацаанд оруулан тооцох, тус хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан хувь тэнцүүлэн тэтгэвэр тогтоолгоход нэг удаагийн тэтгэмж олгохтой холбогдсон харилцааг хуулийн 8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгтэй уялдуулан нарийвчлан тодорхойлох, хуулийг нэг мөр ойлгож, хэрэглэх боломжийг бүрдүүлэх ажлын хүрээнд батлан мөрдөж байгаа

зарим аргачлалын эрх зүйн үндэслэлийг хуульчлах зэрэг эрх зүйн зохицуулалтуудыг тусгана.

Мөн Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3 дахь хэсэгт заасны дагуу Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаварт Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгээр хийлгэсэн судалгааны үр дүнд үндэслэн хуулийн зарим нэр томьёог өөрчлөх, нэг мөр ойлгож хэрэглэх боломжийг чиглэлээр гарсан саналыг хуульд тусгах юм. Тухайлбал:

Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь хэсгийг “халагдсан бол” гэснийг “чөлөөлөгдсөн бол” гэж, 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсгийн “халагдах тохиолдолд” гэснийг “чөлөөлөгдсөн тохиолдолд” гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.2 дахь хэсэг “халагдвал” гэснийг “чөлөөлөгдвөл” гэж тус тус өөрчлөх шаардлагатай байгаа юм.

Гурав.Хуулийн төсөл батлагдсаны дараа үүсч болох нийгэм, эдийн засаг, хууль зүйн үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх саналын талаар

Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулснаар хуулийн үйлчлэлд хамаарах байгууллагын алба хаагчдын эрх зүйн байдал, нийгмийг баталгааг бэхжүүлэх, хууль тогтоомжийг нэг мөр ойлгож хэрэглэх боломж нэмэгдэх зэрэг олон давуу тал бий болж, хууль эрх зүйн орчин боловсронгуй болно.

Тус хуулийг баталснаар нийгэм, эдийн засаг, хууль зүйн сөрөг үр дагавар үүсэхгүй.

Дөрөв. Хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон цаашид шинээр боловсруулах буюу нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болгох хуулийн талаар

Уг хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль болон батлан хамгаалахын хууль тогтоомжтой нийцэж байгаа бөгөөд хуулийн төсөлтэй холбогдуулан хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах бусад хууль тогтоомжууд байхгүй болно.

-ooOoo-

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИЙН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмсүгэй:

1/17¹ дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэг:

“4. Цэргийн алба хаагч эмэгтэйн жирэмсний болон хүүхэд асрах чөлөөтэй байсан хугацааг цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр тогтоох хугацаанд оруулан тооцно.

2/24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг:

“2.Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийг дагаж мөрдөхтэй холбогдох аргачлалыг батлан хамгаалах болон хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хамтран батална.

2 дугаар зүйл. Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн “цэргийн алба хаасны тэтгэвэр авагч” гэсний өмнө “Цэргийн алба хаагч,” гэж, 20 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Цэргийн алба хаагч, түүнчлэн дайчилгааны сургууль, цугларалтад оролцож байгаа цэргийн үүрэгтэн” гэсний дараа “цэргийн алба хаасны тэтгэвэр тогтоолгосон иргэн” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“2. Энэ хуулийн 8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасны дагуу цэргийн алба хаасны тэтгэврийг хувь тэнцүүлэн тогтоолгож авах эрхтэй цэргийн алба хаагч орон тоо, зохион байгуулалтын өөрчлөлт, биеийн эрүүл мэндээр, түүнчлэн цэргийн алба хаах нас хэтэрч халагдвал түүнд 18 сарын цалин хөлстэй тэнцэх хэмжээний тэтгэмжийг нэг удаа олгоно.

4 дүгээр зүйл. Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь хэсгийг “халагдсан бол” гэснийг “чөлөөлөгдсөн бол” гэж, 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсгийн “халагдах тохиолдолд” гэснийг “чөлөөлөгдсөн тохиолдолд” гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.2 дахь хэсэг “халагдвал” гэснийг “чөлөөлөгдвөл” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 17¹ дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “Энэ тохиолдолд уг эхийн зөвхөн хоёр удаагийн төрөлт хамаарна.” гэснийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2021 оны ... дугаар сарын ... –ын өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг